

การเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่ม
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2539

นางสาวสมทรง นิลน้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-909-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**COMPARISONS OF EXPECTED AND ACTUAL ROLES IN WORKING OPERATION OF
GROUP FACILITATORS OF THE NON-FORMAL EDUCATION CURRICULUM B.E.2539
AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL**

MISS SOMSONG NILNOY

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non-Formal Education
Department of Non-Formal Education**

**Graduate School
Chulalongkorn University**

Academic Year 1998

ISBN 974 - 639 - 909 - 8

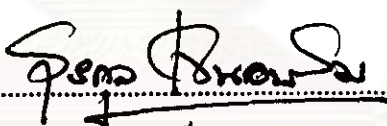
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของ
ครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2539

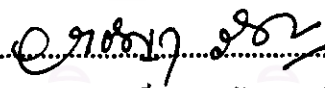
โดย นางสาวสมทรง นิลน้อย
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำเนินหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

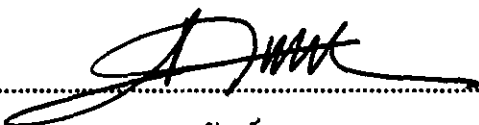

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภวัฒน์ สุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

.....กรรมการ
(นายเรวัฒน์ สุธรรม)

.....กรรมการ
(นายชรรค์ชัย คงเสนห์)

สมทรง นิลน้อย : การเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 (COMPARISONS OF EXPECTED AND ACTUAL ROLES IN WORKING OPERATION OF GROUP FACILITATORS OF THE NON-FORMAL EDUCATION CURRICULUM B.E.2539 AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL) อ.ที่ปรึกษา รศ. ดร. อาชัญญา รัตนอุบล : 160 หน้า, ISBN 974-639-909-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่ม หลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการแนะแนว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประสานงาน และด้านการวัดและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม 598 ฉบับ ได้กลับคืน 455 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.08 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 อยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน
2. ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 อยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผล ครูประจำกลุ่มเห็นว่าปฏิบัติจริงอยู่ในเกณฑ์มาก
3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 ตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริงทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูประจำกลุ่มและนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการแนะแนว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อผู้วิจัย *พิมพ์ นิลน้อย*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อาชัญญา รัตนอุบล*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

##3971951127: MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: EXPECTED AND ACTUAL ROLES/GROUP FACILITATORS

SOMSONG NILNOY: COMPARISONS OF EXPECTED AND ACTUAL ROLES IN WORKING OPERATION OF GROUP FACILITATORS OF THE NON-FORMAL EDUCATION CURRICULUM B.E. 2539 AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL: THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. DR. ARCHANYA RATANA-UBOL 160 pp. ISBN 974-639-909-8

The objectives of these research were to study and compare the opinions of group facilitators and learners towards expected and actual roles in working operation of the group facilitators of the non-formal education curriculum B.E.2539 at the vocational certificate level in 5 aspects namely: the public relations, the counseling, the arrangement of the instructional activities, the coordinating and the evaluation and measurement.

The samples of the study were the facilitators and learners of the first semester, the B.E. 2541 academic year. The instruments for collecting data were questionnaires which were sent to 598 subjects and were responded back for 455 or 76.08%. The statistics analysis of study were percentage, mean and standard deviation. The t-test was used in comparison of means.

The results of the study were as follows :

1. The facilitators and the learners were highly agreeable to the expected roles in working operation of group facilitators of the non-formal education curriculum B.E. 2539 of the vocational certificate level.
2. The facilitators and the learners were moderately agreeable to the actual roles in working operation of group facilitators of the non-formal education curriculum B.E. 2539 at the vocational certificate level in some aspects. Only at the evaluation and measurement aspect, the facilitators were agreeable highly.
3. The results of the comparison of difference between the expected and the actual roles in working operation of group facilitators of the non-formal education curriculum B.E.2539 of the vocational certificate level, found that the facilitators and the learners' opinions were statistically different at the level of .05. The means of all expected roles were higher than the actual roles. Therefore, researcher accepted the null hypothesis setting.
4. The results of the comparison of the group facilitators' and the learners' opinions towards expected and the actual roles in working operation of group facilitators of the non-formal education curriculum B.E. 2539 at the vocational certificate level, were statistically different at the level of .05 in the aspects of the counselling, the arrangement of instructional activities and the evaluation and measurement. Therefore, researcher accepted the null hypothesis setting.

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
2541
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *สมชาย นิลน้อย*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อ. อรุณรัตน์ นิลน้อย*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จดั่งใจไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดี ตลอดจนความเมตตา ความห่วงใยของท่าน ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาช่วยตรวจแก้ไขความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณครูประจำกลุ่มและนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้อนุเคราะห์ให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณอาจารย์คณิงนิง แซ่อึ้ง ที่กรุณาช่วยเหลือในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนพี่ เพื่อน และน้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่ให้โอกาสในการศึกษาในสาขาวิจัย

สมทรง นิลน้อย

มกราคม 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความของการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาท.....	12
การเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	15
การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	17
การศึกษามทางไกล	22
การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2539.....	26
บทบาทของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
การกำหนดตัวแปรที่จะศึกษา.....	47
การสร้างและเตรียมเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปผลการวิจัย.....	107
อภิปรายผล.....	118
ข้อเสนอแนะ.....	130
รายการอ้างอิง.....	134
ภาคผนวก.....	139
ประวัติผู้วิจัย.....	160

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและประเภทประชากร	46
2	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา	47
3	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืนสมบูรณ์ จำแนกตาม กลุ่มประชากร.....	50
4	แสดงสถานภาพของครูประจำกลุ่ม.....	53
5	แสดงสถานภาพของนักศึกษา.....	55
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการ ศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 ตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม จำแนกรายด้าน.....	58
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มหลักสูตรการ ศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2539 ตามความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกรายด้าน.....	59
8	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม ด้านการประชา สัมพันธ์ จำแนกรายข้อ.....	60
9	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม ด้านการแนะแนว จำแนกรายข้อ.....	62
10	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกรายข้อ.....	64
11	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม ด้านการประสาน จำแนกรายข้อ.....	67
12	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกรายข้อ.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ตามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม จำแนกตามด้าน.....	71
14	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ จำแนกรายชื่อ.....	72
15	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการแนะแนว จำแนกรายชื่อ.....	74
16	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกรายชื่อ.....	76
17	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการประสานงาน จำแนกรายชื่อ.....	79
18	การศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกรายชื่อ.....	81
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง ตามความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามด้าน.....	83
20	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ด้านการประชาสัมพันธ์ จำแนกรายชื่อ.....	85
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ด้านการแนะแนว จำแนกรายชื่อ.....	86
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกรายชื่อ.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ด้านการประสานงาน จำแนกรายชื่อ.....	90
24	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกรายชื่อ.....	93
25	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มที่ มีต่อบทบาทที่คาดหวัง จำแนกตามด้าน.....	93
26	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริง ด้านการประชาสัมพันธ์ จำแนกรายชื่อ.....	94
27	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริง ด้านการแนะแนว จำแนกรายชื่อ.....	95
28	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน จำแนกรายชื่อ.....	97
29	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริง ด้านการประสานงาน จำแนกรายชื่อ.....	99
30	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริง ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกรายชื่อ.....	100
31	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มที่ มีต่อบทบาทที่เป็นจริง จำแนกตามด้าน.....	102

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	โครงสร้างแต่ละสาขาวิชา.....	29
2	การจัดการเรียนการสอน.....	30

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย